

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2022-875

24.10.2022

Fremtind Forsikring AS

Retts hjelp

Ærekrenkelsessak – dekning fra tvistetidspunktet eller først fra saksøknings tidspunktet?

Det oppstod tvist 1.11.21 på bakgrunn av at sikrede varslet krav om erstatning som følge av at motparten angivelig skulle ha fremsatt ærekrenkende karakteristikk om sikrede. Da motparten avslo kravet, søkte sikrede om retts hjelpdekning for tvisten. Selskapet avslo foreløpig dekning med henvisning til unntaket for ærekrenkelsessak. Av unntaket fremgikk at "likevel erstattes sikredes utgifter når denne i slik sak krever erstatning av den som er mistenkt, siktet eller saksøkt." Sikrede tok 14.12.21 ut forliksklage mot motparten. Selskapet innvilget retts hjelpdekning fra dette tidspunktet, men sikrede mente å ha krav på dekning fra tvistetidspunktet 1.11.21. Nemnda kom til at selskapet var ansvarlig under retts hjelpforsikringen fra selve tvistetidspunktet og viste til at dersom meningen var å forskyve tidspunktet for forsikringstilfellet, burde dette fremgått klarere av vilkårene.

Saks fremstilling

Saken gjelder krav om dekning for retts hjelputgifter fra tvistetidspunktet.

Sikredes retts hjelpforsikring dekket ifølge vilkårenes pkt. 3.1 retts hjelp når sikrede er part i tvist. I pkt. 3.2 var det unntak for:

Straffesak og ærekrenkelsessak. Likevel erstattes sikredes utgifter når denne i slik sak krever erstatning av den som er mistenkt, siktet eller saksøkt.

Sikrede sendte 22.10.21 prosessvarsel til motparten med påstand om at motparten hadde fremsatt ærekrenkende karakteristikk av sikrede i en anmeldelse og sikrede fremsatte krav om oppreisningserstatning på kr 150 000. Motparten avslo sikredes krav i brev av 1.11.21, slik at det oppsto tvist mellom partene.

Sikrede søkte 3.11.21 om retts hjelpdekning for tvisten mot motparten. I sitt svar 3.12.21 viste selskapet til unntaket for ærekrenkelsessak og opplyste at saken ville bli satt i bero og først bli realitetsbehandlet når kopi av stevning ble mottatt.

Sikrede tok 14.12.21 ut forliksklage mot motparten og anmodet samme dag om retts hjelpdekning fra tvistetidspunktet.

Selskapet opprettholdt 26.1.22 at stevning måtte være tatt ut for at forsikringen skulle komme til anvendelse i en slik sak.

Saken ble innstilt i forliksrådet, og sikrede tok 23.6.22 ut stevning mot motparten. Selskapet ble orientert om dette og utbetalte samme dag kr 3 400. Sikrede anmodet i e-post 24.6.22 om retts hjelpdekning med henvisning til at det nå var tatt ut stevning mot motparten. Selskapet bekreftet dekning fra og med stevningstidspunktet.

Etter klager innvilget selskapet dekning fra og med 14.12.21 da forliksklagen ble tatt ut. Sikrede opprettholdt imidlertid sitt standpunkt om at rettshjelp skulle dekkes fra tvistetidspunktet 1.11.21.

Sikrede krever dekning for utgifter til rettshjelp fra tvistetidspunktet 1.11.21, ikke forliksklagetidspunktet 14.12.21. Vilkårene må tolkes slik at utgiftene dekkes fra tvisten er et faktum. Det gjelder for alle saker. Det er ikke slik at det først oppnås dekning når saken står for domstol, hverken forliksråd eller tingretten.

Selskapet avviser ytterligere ansvar og anfører at sikrede først har krav på dekning fra 14.12.21. Det ligger i vilkåret om "saksøkt" at det må tas rettslige skritt enten i form av forliksklage eller stevning for å utløse krav på rettshjelpdekning ved krav om erstatning i sivil ærekrenkelsessak. At det har oppstått tvist er et grunnleggende vilkår for å utløse rettshjelpdekning, men at det er tatt rettslige skritt er også et vilkår som må være oppfylt. Det er først når samtlige vilkår er oppfylt at det er grunnlag for rettshjelpdekning. Det vil i denne saken si dagen da forliksklage ble inngitt ettersom det først var da at vilkår om at noen er "saksøkt" er oppfylt, i tillegg til at det forelå tvist. Det foreligger ikke en situasjon som gir grunnlag for å anvende uklarhetsregelen. Uklarhetsregelen innebærer at dersom man har flere ulike tolkningsalternativer, som etter anvendelse av alminnelige prinsipper for avtaletolkning fremstår like naturlige, så skal man velge alternativet som går utover den part som kunne uttrykt seg tydeligere. Bare dersom ordlyden kan gi flere ulike tolkninger som alle hver for seg er like naturlige, kan uklarhetsregelen benyttes som tolkningsmoment. Det er ikke tilfelle her.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig under rettshjelpforsikringen fra tvistetidspunktet eller forliksklagetidspunktet.

I henhold til vilkårene dekker forsikringen utgifter til rettshjelp "når sikrede er part i tvist". Med tvist menes at et fremsatt krav er bestridt. Det synes å være enighet mellom partene om at tvist oppstod 1.11.21 da motparten avviste sikredes krav om oppreisningserstatning. Grunnvilkåret for rettshjelpdekning er således oppfylt. Sikrede krever rettshjelpdekning fra dette tidspunktet.

Selskapet har vist til unntaket for ærekrenkelsessak, og at utgifter først er dekket fra det tidspunkt det ble tatt ut forliksklage og motparten ble "saksøkt" 14.12.21.

Sikredes forsikring har unntak for:

Straffesak og ærekrenkelsessak. Likevel erstattes sikredes utgifter når denne i slik sak krever erstatning av den som er mistenkt, siktet eller saksøkt.

Vilkåret unntar i utgangspunktet alle utgifter til rettshjelp for ærekrenkelsessak. Selskapet dekker likevel "sikredes utgifter når denne i slik sak krever erstatning av den som er mistenkt, siktet eller saksøkt". Forutsetningen for å utløse selskapets ansvar er altså at det er tatt rettslige skritt for bl.a. "ærekrenkelsessak", jf. formuleringen "når denne i slik sak" krever erstatning. Det er ikke nok at sikrede krever erstatning og dette kravet blir bestridt. Spørsmålet er imidlertid om unntaket kun regulerer hvilke type tvister selskapet dekker utgiftene for, eller om unntaket også definerer tidspunktet for når forsikringstilfellet inntreffer for denne typen tvist. Formuleringen "utgifter når denne i slik sak krever erstatning" tilsier at det kun er utgiftene fra dette tidspunktet som er dekket, men vilkåret sier ikke uttrykkelig at forsikringstilfellet som utgangspunkt for selskapets ansvar skytes ut til dette tidspunktet. Nemnda viser til at selskapet i unntaket for tvist som gjelder offentlig forvaltningsvedtak sier uttrykkelig at *utgifter pådratt under forvaltningsbehandlingen er unntatt dekning*, men at utgifter ved søksmål likevel dekkes. Videre er det begrensninger i dekningen for tvister "i saker om personskade", men her heter det at selskapet "likevel" erstatter "utgifter i saken etter saksanlegg". For disse unntakene fremgår det klart at forsikringstilfellet som

grunnlag for selskapets ansvar skytes ut i tid. Hvis meningen var å skyte ut tidspunktet for forsikringstilfellet i erstatningssøksmål om ærekrenkelsessaker på samme måte, mener nemnda dette burde fremgått klarere av vilkårene.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Sikrede gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Alexander Venås (forbrukerrepresentant).